

ΕΠΛ 211 - 4η Σειρά Ασκήσεων

Πρόχειρες λύσεις

$$L(M) \neq \emptyset \text{ και } L(M) \neq \Sigma^*$$

(a) $L_1 = \{\rho(M) \mid \text{η γλώσσα } L(M) \text{ δεν είναι κανονική}\}$

Λύση: Η γλώσσα L_1 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη, ούτε συναναδρομικά αριθμήσιμη ($\bar{T}$).

- Από την ιδιότητα της μη-αναδρομικής αριθμησιμότητας προς τα πάνω, έπεται ότι για να δείξουμε ότι η L_1 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη, αρκεί να δείξουμε ότι $\bar{K}_0 \leq_m L_1$. Θα δείξουμε, δηλαδή, ότι υπάρχει αναδρομική συνάρτηση $f : \{\langle \rho(M), x \rangle\} \rightarrow \{\rho(M')\}$ τέτοια ώστε $\langle \rho(M), x \rangle \in \bar{K}_0$ αν και μόνο αν $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_1$ για κάθε $\langle \rho(M), x \rangle \in \{\langle \rho(M), x \rangle\}$. Ορίζουμε τη ζητούμενη συνάρτηση αναγωγής ως εξής: $f(\langle \rho(M), x \rangle) = \rho(M')$, όπου M' ορίζεται ως η μηχανή Turing με το εξής πρόγραμμα:

“Για αυθαίρετη λέξη εισόδου w , έλεγξε αν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$. Αν όχι, τότε προσομοίωσε τη μηχανή Turing M πάνω στη λέξη x και κάνε ότι και η προσομοίωση. Αλλιώς, τερμάτισε.”

Προφανώς, η συνάρτηση f είναι αναδρομική. Θα δείξουμε τώρα το ικανό και το αναγκαίο της συνθήκης αναγωγής για τη συνάρτηση f .

Έστω καταρχήν ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in \bar{K}_0$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδο x . (Θεωρούμε, ως συνήθως, μόνο τις ορθές κωδικοποιήσεις μηχανών Turing.) Τότε, η μηχανή Turing M' , πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , αν $w \notin \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$, δεν αποδέχεται τη λέξη w (αφού η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ αποδέχεται τη λέξη w αν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$, η οποία ~~δεν είναι κανονική γλώσσα~~. Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_1$, όπως χρειάζεται.

Έστω τώρα ότι $\langle \rho(M), x \rangle \notin \bar{K}_0$. Τότε, ισοδύναμα, $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδο x . Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \notin \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ επίσης αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν, του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \Sigma^*$. ~~Η οποία είναι κανονική γλώσσα~~. Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \notin L_1$, όπως χρειάζεται.

Έχουμε δείξει συνολικά ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in \bar{K}_0$ αν και μόνο αν $f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_1$ για αυθαίρετο ζεύγος $\langle \rho(M), x \rangle$, όπου η f είναι συνάρτηση αναδρομική. Έτσι, $\bar{K}_0 \leq_m L_1$ και η L_1 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη.

- Από την ιδιότητα της μη-συναδρομικής αριθμησιμότητας προς τα πάνω, έπεται ότι για να δείξουμε ότι η L_1 δεν είναι συναναδρομικά αριθμήσιμη, αρκεί να δείξουμε ότι $K_0 \leq_m L_1$. Θα δείξουμε, δηλαδή, ότι υπάρχει αναδρομική συνάρτηση $f : \{\langle \rho(M), x \rangle\} \rightarrow \{\rho(M')\}$ τέτοια ώστε $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$ αν και μόνο αν $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_1$. Ορίζουμε τη ζητούμενη συνάρτηση αναγωγής ως εξής: $f(\langle \rho(M), x \rangle) = \rho(M')$, όπου M' ορίζεται ως η μηχανή Turing με το εξής πρόγραμμα:

“Για αυθαίρετη λέξη εισόδου w , έλεγξε αν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$. Αν ναι,

Θεωρούμε εντὶ γὰρ τὴν L_1 που δόθηκε, το συμπλήρωμά της. Αν δείξουμε ὅτι τὸ συμπλήρωμα εἶναι $\bar{T}$, τὸ ἴδιο θα ισχύει γὰρ τὴν L_1 .

προσομοίωσε τη μηχανή Turing M πάνω στη λέξη x και κάνε ότι και η προσομοίωση. Αλλιώς, τρέξε επ' άπειρο.”

Προφανώς, η συνάρτηση f είναι αναδρομική. Θα δείξουμε τώρα το ικανό και το αναγκαίο της συνθήκης αναγωγής για τη συνάρτηση f .

Έστω κατ'αρχήν, ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδο x . Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M' αποδέχεται τη λέξη w αν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ τρέχει επ' άπειρο (και δεν αποδέχεται τη λέξη w) όταν $w \notin \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$, η οποία ~~δεν είναι κανονική γλώσσα~~ **είναι $\neq \emptyset$ και $\neq \Sigma^*$** . Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_1$, όπως χρειάζεται.

Έστω τώρα ότι $\langle \rho(M), x \rangle \notin K_0$. Τότε, ισοδύναμα $\langle \rho(M), x \rangle \in \overline{K_0}$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδο x . (Θεωρούμε, ως συνήθως, μόνο τις ορθές κωδικοποιήσεις μηχανών Turing.) Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M' δεν αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ τρέχει επ' άπειρο (και δεν αποδέχεται τη λέξη w) όταν $w \notin \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν, του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \emptyset$. ~~Κατά συνέπεια αναγκαστικά~~ Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \notin L_1$, όπως χρειάζεται.

Έχουμε δείξει συνολικά ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$ αν και μόνο αν $f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_1$ για αυθαίρετο ζεύγος $\langle \rho(M), x \rangle$, όπου η f είναι συνάρτηση αναδρομική. Έτσι, $K_0 \leq_m L_1$ και η L_1 δεν είναι συναδρομικά αριθμήσιμη.

(β) $L_2 = \Sigma^*$. Έτσι η L_2 είναι A.

(4) $L_3 = \{\rho(M) \mid \text{η γλώσσα } L(M) \text{ δεν είναι κανονική και η } L(M) \text{ είναι αναδρομική}\}$

Λύση: Η γλώσσα L_1 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη, ούτε συναναδρομικά αριθμήσιμη (T).

- Από την ιδιότητα της μη-αναδρομικής αριθμησιμότητας προς τα πάνω, έπεται ότι για να δείξουμε ότι η L_3 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη, αρκεί να δείξουμε ότι $\overline{K_0} \leq_m L_3$. Θα δείξουμε, δηλαδή, ότι υπάρχει αναδρομική συνάρτηση $f : \{(\rho(M), x)\} \rightarrow \{\rho(M')\}$ τέτοια ώστε $(\rho(M), x) \in \overline{K_0}$ αν και μόνο αν $\rho(M') = f((\rho(M), x)) \in L_3$ για κάθε $(\rho(M), x) \in \{(\rho(M), x)\}$. Ορίζουμε τη ζητούμενη συνάρτηση αναγωγής ως εξής: $f((\rho(M), x)) = \rho(M')$, όπου M' ορίζεται ως η μηχανή Turing με το εξής πρόγραμμα:

“Για αυθαίρετη λέξη εισόδου w , έλεγξε αν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$. Αν όχι, τότε προσομοίωσε τη μηχανή Turing M πάνω στη λέξη x και κάνε ότι και η προσομοίωση. Αλλιώς, τερμάτισε.”

Προφανώς, η συνάρτηση f είναι αναδρομική. Θα δείξουμε τώρα το ικανό και το αναγκαίο της συνθήκης αναγωγής για τη συνάρτηση f .

Έστω καταρχήν ότι $(\rho(M), x) \in \overline{K_0}$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδο x . (Θεωρούμε, ως συνήθως, μόνο τις ορθές κωδικοποιήσεις μηχανών Turing.) Τότε, η μηχανή Turing M' , πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , αν $w \notin \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$, δεν αποδέχεται τη λέξη w (αφού η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ αποδέχεται τη λέξη w αν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$, η οποία ~~δεν είναι~~ κανονική γλώσσα. Έτσι, $\rho(M') = f((\rho(M), x)) \in L_3$, όπως χρειάζεται. Έστω τώρα ότι $(\rho(M), x) \notin \overline{K_0}$. Τότε, ισοδύναμα, $(\rho(M), x) \in K_0$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδο x . Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \notin \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ επίσης αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν, του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \Sigma^*$, η οποία είναι κανονική γλώσσα. Έτσι, $\rho(M') = f((\rho(M), x)) \notin L_3$, όπως χρειάζεται.

Έχουμε δείξει συνολικά ότι $(\rho(M), x) \in \overline{K_0}$ αν και μόνο αν $f((\rho(M), x)) \in L_3$ για αυθαίρετο ζεύγος $(\rho(M), x)$, όπου η f είναι συνάρτηση αναδρομική. Έτσι, $\overline{K_0} \leq_m L_3$ και η L_3 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη.

- Από την ιδιότητα της μη-συναναδρομικής αριθμησιμότητας προς τα πάνω, έπεται ότι για να δείξουμε ότι η L_3 δεν είναι συναναδρομικά αριθμήσιμη, αρκεί να δείξουμε ότι $K_0 \leq_m L_3$. Θα δείξουμε, δηλαδή, ότι υπάρχει αναδρομική συνάρτηση $f : \{(\rho(M), x)\} \rightarrow \{\rho(M')\}$ τέτοια ώστε $(\rho(M), x) \in K_0$ αν και μόνο αν $\rho(M') = f((\rho(M), x)) \in L_3$. Ορίζουμε τη ζητούμενη συνάρτηση αναγωγής ως εξής: $f((\rho(M), x)) = \rho(M')$, όπου M' ορίζεται ως η μηχανή Turing με το εξής πρόγραμμα:

“Για αυθαίρετη λέξη εισόδου w , έλεγξε αν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$. Αν ναι,

και αναδρομική

Θεωρούμε αντί για την L_3 που δόθηκε, το συμπλήρωμά της. Αν δείξουμε ότι το συμπλήρωμα είναι T, το ίδιο θα ισχύει για την L_3 .

προσομοίωσε τη μηχανή Turing M πάνω στη λέξη x και κάνε ότι και η προσομοίωση. Αλλιώς, τρέξε επ' άπειρο.”

Προφανώς, η συνάρτηση f είναι αναδρομική. Θα δείξουμε τώρα το ικανό και το αναγκαίο της συνθήκης αναγωγής για τη συνάρτηση f .

Έστω κατ' αρχήν, ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδο x . Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M' αποδέχεται τη λέξη w αν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ τρέχει επ' άπειρο (και δεν αποδέχεται τη λέξη w) όταν $w \notin \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$, η οποία ~~δεν~~ είναι κανονική γλώσσα. Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_3$, όπως χρειάζεται.

Έστω τώρα ότι $\langle \rho(M), x \rangle \notin K_0$. Τότε, ισοδύναμα $\langle \rho(M), x \rangle \in \overline{K_0}$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδο x . (Θεωρούμε, ως συνήθως, μόνο τις ορθές κωδικοποιήσεις μηχανών Turing.) Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M' δεν αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \in \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ τρέχει επ' άπειρο (και δεν αποδέχεται τη λέξη w) όταν $w \notin \{a^i b^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν, του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \emptyset$, η οποία είναι κανονική γλώσσα. Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \notin L_3$, όπως χρειάζεται.

Έχουμε δείξει συνολικά ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$ αν και μόνο αν $f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_3$ για αυθαίρετο ζεύγος $\langle \rho(M), x \rangle$, όπου η f είναι συνάρτηση αναδρομική. Έτσι, $K_0 \leq_m L_3$ και η L_3 δεν είναι συναναδρομικά αριθμήσιμη.

δ) $L_4 = \{\rho(M) \mid \eta \text{ γλώσσα } L(M) \text{ είναι καταγορηματική} \}$ και η $L(M)$ είναι αναδρομική

Λύση: Η γλώσσα L_2 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη, ούτε συναναδρομικά αριθμήσιμη (T).

- Από την ιδιότητα της μη-αναδρομικής αριθμησιμότητας προς τα πάνω, έπεται ότι για να δείξουμε ότι η L_4 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη, αρκεί να δείξουμε ότι $\overline{K_0} \leq_m L_4$. Θα δείξουμε, δηλαδή, ότι υπάρχει αναδρομική συνάρτηση $f : \{\langle \rho(M), x \rangle \mid \rho(M), x \in \overline{K_0}\} \rightarrow \{\langle \rho(M'), x \rangle \mid \rho(M'), x \in L_4\}$. Ορίζουμε τη ζητούμενη συνάρτηση αναγωγής ως εξής: $f(\langle \rho(M), x \rangle) = \rho(M')$, όπου M' ορίζεται ως η μηχανή Turing με το εξής πρόγραμμα:

“Για αυθαίρετη λέξη εισόδου w , έλεγξε αν $w \in \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$. Αν όχι, τότε προσομοίωσε τη μηχανή Turing M πάνω στη λέξη x και κάνε ότι και η προσομοίωση. Αλλιώς, τερμάτισε.”

Προφανώς, η συνάρτηση f είναι αναδρομική. Θα δείξουμε τώρα το ικανό και το αναγκαίο της συνθήκης αναγωγής για τη συνάρτηση f .

Θεωρούμε αντί για την L_4 που δόθηκε, το συμπλήρωμά της. Αν δείξουμε ότι το συμπλήρωμα είναι T_1 , το ίδιο θα ισχύει για την L_4 .

και αναδρομική.

Έστω καταρχήν ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in \overline{K_0}$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδο x . (Θεωρούμε, ως συνήθως, μόνο τις ορθές κωδικοποιήσεις μηχανών Turing.) Τότε, η μηχανή Turing M' , πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , αν $w \notin \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$, δεν αποδέχεται τη λέξη w (αφού η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ αποδέχεται τη λέξη w αν $w \in \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$, η οποία ~~δεν~~ είναι κατηγορηματική γλώσσα. Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_4$ όπως χρειάζεται.

Έστω τώρα ότι $\langle \rho(M), x \rangle \notin \overline{K_0}$. Τότε, ισοδύναμα, $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδο x . Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \notin \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ επίσης αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \in \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν, του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \Sigma^*$, η οποία είναι κατηγορηματική γλώσσα. Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \notin L_4$ όπως χρειάζεται.

Έχουμε δείξει συνολικά ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in \overline{K_0}$ αν και μόνο αν $f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_4$ για αυθαίρετο ζεύγος $\langle \rho(M), x \rangle$, όπου η f είναι συνάρτηση αναδρομική. Έτσι, $\overline{K_0} \leq_m L_4$ και η L_4 δεν είναι αναδρομικά αριθμήσιμη.

- Από την ιδιότητα της μη-συναναδρομικής αριθμησιμότητας προς τα πάνω, έπεται ότι για να δείξουμε ότι η L_2 δεν είναι συναναδρομικά αριθμήσιμη, αρκεί να δείξουμε ότι $K_0 \leq_m L_2$. Θα δείξουμε, δηλαδή, ότι υπάρχει αναδρομική συνάρτηση $f : \{\langle \rho(M), x \rangle\} \rightarrow \{\rho(M')\}$ τέτοια ώστε $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$ αν και μόνο αν $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_2$. Ορίζουμε τη ζητούμενη συνάρτηση αναγωγής ως εξής: $f(\langle \rho(M), x \rangle) = \rho(M')$, όπου M' ορίζεται ως η μηχανή Turing με το εξής πρόγραμμα:

“Για αυθαίρετη λέξη εισόδου w , έλεγξε αν $w \in \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$. Αν ναι, προσομοίωσε τη μηχανή Turing M πάνω στη λέξη x και κάνε ότι και η προσομοίωση. Αλλιώς, τρέξε επ' άπειρο.”

Προφανώς, η συνάρτηση f είναι αναδρομική. Θα δείξουμε τώρα το ικανό και το αναγκαίο της συνθήκης αναγωγής για τη συνάρτηση f .

Έστω κατ' αρχήν, ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδο x . Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M' αποδέχεται τη λέξη w αν $w \in \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ τρέχει επ' άπειρο (και δεν αποδέχεται τη λέξη w) όταν $w \notin \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$, η οποία ~~δεν~~ είναι κατηγορηματική γλώσσα. Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_4$ όπως χρειάζεται.

Έστω τώρα ότι $\langle \rho(M), x \rangle \notin K_0$. Τότε, ισοδύναμα $\langle \rho(M), x \rangle \in \overline{K_0}$. Δηλαδή, η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδο x . (Θεωρούμε, ως συνήθως, μόνο τις ορθές κωδικοποιήσεις μηχανών Turing.) Τότε, πάνω σε αυθαίρετη είσοδο w , η μηχανή Turing M' δεν αποδέχεται τη λέξη w όταν $w \in \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$ (αφού η μηχανή Turing M δεν αποδέχεται την είσοδό της x), ενώ τρέχει επ' άπειρο

και αναδρομική

(και δεν αποδέχεται τη λέξη w) όταν $w \notin \{a^i b^i c^i \mid i \geq 0\}$ (εξαιτίας, κατευθείαν, του προγράμματός της). Επομένως, $L(M') = \emptyset$, η οποία είναι κατηγορηματική γλώσσα. Έτσι, $\rho(M') = f(\langle \rho(M), x \rangle) \notin L_4$ όπως χρειάζεται. Έχουμε δείξει συνολικά ότι $\langle \rho(M), x \rangle \in K_0$ αν και μόνο αν $f(\langle \rho(M), x \rangle) \in L_4$ για αυθαίρετο ζεύγος $\langle \rho(M), x \rangle$, όπου η f είναι συνάρτηση αναδρομική. Έτσι, $K_0 \leq_m L_4$ και η L_4 δεν είναι συναδρομικά αριθμήσιμη.

